

**Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till
förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag**

beslutade den 23 oktober 2003.

ESV:s allmänna råd till 7 kap. 3 § träder i kraft från och med beslutsdatum.
Övriga bestämmelser i detta cirkulär träder i kraft den 1 januari 2004.

Ekonomistyrningsverket föreskriver följande med stöd av 11 kap. 1 § förordningen
(2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

1 KAP 3 §

FÖRESKRIFTER

Årsredovisning, delårsrapport och budgetunderlag skall ställas till regeringen och lämnas till berört fackdepartement. Handlingarna skall därutöver lämnas till nedanstående:

- Arbetsgivarverket
- Ekonomistyrningsverket
- Finansdepartementet
- Riksdagens utredningstjänst
- *Riksrevisionen*
- Statskontoret.

Ifall frågor om totalförsvaret behandlas skall handlingarna även lämnas till

- Försvarsdepartementet och
Krisberedskapsmyndigheten.

Handlingarna skall lämnas genom elektronisk överföring och i ett pappersexemplar.

Offentlig spridning av årsredovisningen

Om en myndighet sprider sin årsredovisning i dess helhet, skall årsredovisningen ha den form och den ordalydelse som beslutats av styrelsen, eller om sådan saknas av myndighetens chef, och som legat till grund för uttalandet i revisionsberättelsen. Förändringar av rent layoutmässig karaktär är tillåtna. Beteckningen årsredovisning får inte användas för andra handlingar.

1 KAP. 3 §

ALLMÄNNA RÅD

Den elektroniska handlingen skickas med e-post som en pdf-fil eller annat vedertaget filformat med motsvarande säkerhet vilket inkluderar skrivskydd.

Både den elektroniska handlingen och pappersexemplaret skall lämnas senast det datum som följer av övriga bestämmelser.

4 KAP 1 §

FÖRESKRIFTER

Föreskrifterna gäller inte affärsverk.

Uppställningsform

Resultaträkningen skall upprättas enligt den uppställningsform som anges i bilaga 1.

De rubriker och poster som anges i uppställningsformen skall tas upp var för sig i angiven ordningsföljd. Benämningen på rubrikerna får inte ändras. Myndigheten skall dock ta bort en rubrik eller en post om den saknar en sådan verksamhet. Posternas benämning får anpassas till den egna verksamheten och nya poster får tillföras under respektive rubrik. En förutsättning är dock att nya poster kan inrapporteras till statsredovisningen i enlighet med ESV:s föreskrifter och allmänna råd till 21 § förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring.

Överskridna anslag m.m.

Anslag som tagits i anspråk under året bokförs normalt löpande som intäkt av anslag. Det kan därvid hända att begränsade anslag eller anslagsposter överskrids utan att regeringen har medgivit detta eller med ett större belopp än vad regeringen har medgivit. När det gäller ett överskridande som regeringen inte har medgivit skall den intäkt av anslag som svarar häremot överföras till påföljande års räkenskaper genom att den i balansräkningen tas upp som en periodavgränsningspost (Förutbetald intäkt). Anslagsavräkningen påverkas inte av denna periodisering. Posten Avräkning med statsverket kommer sålunda att inkludera det belopp med vilket anslaget/anslagsposten överskridits medan posten Intäkter av anslag inte inkluderar detta belopp.

Intäkter av bidrag

Bidrag skall redovisas som intäkt av bidrag vid mottagandet om avsikten med bidraget är att det skall förbrukas hos myndigheten. Oförbrukade bidrag skall senast vid räkenskapsperiodens slut periodiseras för att täcka framtida kostnader.

Avgörande för om ett bidrag skall intäktsföras eller skuldföras vid mottagandet är villkoren för bidraget. Är avsikten att bidraget skall förbrukas hos myndigheten in-

täktsförs bidraget i sin helhet om det inte finns något krav på återbetalningsskyldighet eller om sannolikheten för återbetalningsskyldighet är liten. Även bidrag som är för-
enat med återbetalningsskyldighet skall intäktsföras om sådan skyldighet endast upp-
kommer i de fall myndigheten inte iakttar villkor och föreskrifter för bidraget i fråga
eller om något oväntat inträffar som rubbar förutsättningarna för bidraget.

Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter som disponeras i verksamheten skall redovisas som post under
rubriken Verksamhetens intäkter. Finansiella intäkter som erhållits för finansiering av
bidrag skall redovisas i transfereringsavsnittet under posten Finansiella intäkter. Fi-
nansiella intäkter som skall redovisas mot inkomsttitel, skall redovisas i uppbördsav-
snittet under posten Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som ej disponeras av
myndigheten.

Finansiella kostnader som avser verksamheten skall redovisas som Finansiella kostna-
der under rubriken Verksamhetens kostnader. Finansiella kostnader som är hänförliga
till transfereringar skall redovisas som Finansiella kostnader i transfereringsavsnittet.

Icke disponibla avgifter

Intäkter av avgifter och andra ersättningar, som myndigheten inte får disponera p.g.a.
att de skall avräknas mot inkomsttitel, skall redovisas som en särskild post under
rubriken Uppbördsverksamhet.

Avsättning till eller upplösning av fonder

I de fall inkomster och utgifter i de statliga transfereringssystemen redovisas över en
fond (se ESV:s föreskrifter och allmänna råd till 4 kap. 2 §) skall nettot av de till
fonden hänförliga transaktionerna redovisas som en avsättning till eller upplösning av
fonden. En avsättning ses i detta sammanhang som en minskning av tillförda medel
och en upplösning som en ökning av tillförda medel.

Operationell leasing

Ett operationellt leasingavtal är ett leasingavtal som inte är ett finansiellt leasingavtal
enligt 4 kap. 2 §.

Avgifter för objekt som innehas enligt ett operationellt leasingavtal kostnadsförs över
leasingperioden.

4 KAP. 1 §

ALLMÄNNA RÅD

Resultaträkningens innebörd

Resultaträkningens huvuduppgift är hos en förvaltningsmyndighet främst

- att som intäkter redovisa medel som tillförts verksamheten,
- att redovisa kostnaderna för denna verksamhet, samt

- att redovisa förändringen av myndighetskapitalet och den effekt periodiseringarna haft på denna förändring.

Årets kapitalförändring

Årets kapitalförändring är benämningen på resultaträkningens slutsaldo. För vissa myndigheter som huvudsakligen är avgiftsfinansierade får denna benämning ersättas med Årets överskott (underskott).

Periodiseringar

I syfte att uppnå en riktig periodisering av intäkter och kostnader i resultaträkningen skall myndigheten i samband med att den löpande bokföringen avslutas bokföra vissa skuld- och fordringsposter. Dessa består av upplupna intäkter och kostnader eller förutbetalda intäkter och kostnader. Exempel härpå är semesterlöneskuld och andra löneskulder (upplupen kostnad), upparbetade konsultkostnader (upplupen kostnad) och hyror som helt eller delvis avser nästkommande räkenskapsår (förutbetald kostnad).

Intäkter av uppbörd respektive kostnader för transfereringar uppkommer normalt under den period då betalning sker. I de fall intäkterna/kostnaderna är hänförliga till en annan period än då betalning sker görs periodisering. Exempel härpå i fråga om uppbörd är skatter som debiteras eller faktureras i anslutning till att ett räkenskapsår avslutas. Exempel i fråga om transfereringar är köp av varor och tjänster som skall transfereras samt ersättning för eller subvention av havda kostnader.

Periodiseringar påverkar i regel inte anslagsavräkningen. Bestämmelser om redovisning mot anslag och inkomstitlar finns i föreskrifterna till 16 och 17 §§ anslagsförordningen (1996:1189).

Definition av uppbörd och transferering

Med uppbörd avses skatteuppbörd och liknande ekonomiska händelser som består av betalningar där myndigheten endast uppbär och redovisar medlen för statens räkning. Som uppbörd räknas sålunda inbetalningar som bokförs som skatter och böter m.m. Vidare räknas som uppbörd sådana inkomster som inte har något direkt samband med myndighetens produktion av varor och tjänster. Uppbörd ingår som en intäktspost i uppbördsavsnittet i resultaträkningen.

Under rubriken *Uppbördsverksamhet* redovisas också sådana inkomster som visserligen har ett direkt samband med myndighetens (någon gång flera myndigheters) produktion av varor och tjänster men som inte får disponeras av myndigheten. Myndigheten skall redovisa sådana inkomster mot en inkomstitel.

Med *transfereringar* avses ekonomiska händelser där myndighetens uppgift i huvudsak begränsas till att för statens räkning, i form av bidragsutbetalningar, förmedla pengar från statsbudgeten till olika mottagare. Bidragen kännetecknas av att den eller de myndigheter som är engagerade i transfereringsverksamheten inte erhåller någon egentlig motprestation från bidragsmottagaren. Bidragsmottagarna återfinns som regel

utanför staten, men även myndigheter kan vara mottagare. Myndigheterna kan ha olika roller i transfereringsprocessen. I det enklaste fallet betalar myndigheten ut bidrag till en bidragsmottagare och finansierar detta från statsbudgeten. I andra fall finansieras den bidragsutbetalande myndighetens utbetalningar från en annan myndighet (som svarar för avräkningen mot statsbudgeten). I åter andra fall kan bidraget finansieras från ett statligt organ som inte är myndighet enligt denna förordning eller direkt med obligatoriska eller frivilliga avgifter.

Det kan ibland vara oklart om vissa kostnader skall klassificeras som verksamhetskostnad eller transferering. I sådana gränsdragningsfall är nationalräkenskapernas informationsbehov vägledande. Ekonomistyrningsverket besvarar frågor om klassificering i redovisningen.

Redovisning av lämnade bidrag som inte finansieras med statliga medel

Bidrag som finansieras på annat sätt än vad som nämnts ovan - exempelvis av kommuner eller andra icke-statliga organisationer - redovisas över balanskonton (avräkningskonton) om betalningsmottagaren inte är en statlig myndighet samt om myndighetens hantering av utbetalningen begränsas till en ren vidareförmedling. På sådana konton bokförs såväl erhållna medel som utbetalade bidrag. Eventuella saldon tas i årsredovisningen lämpligen upp som en särskild post bland skulderna (eller om det rör sig om ett debetsaldo: under fordringar).

Operationell leasing

Leasingavgiften bör kostnadsföras linjärt över leasingperioden såvida inte något annat systematiskt sätt bättre avspeglar användarens nytta över tiden.

4 KAP 2 §

FÖRESKRIFTER

Föreskrifterna gäller inte affärsverk.

Uppställningsform

Balansräkningen skall upprättas enligt den uppställningsform som anges i bilaga 2.

De rubriker och poster som anges i uppställningsformen skall tas upp var för sig i angiven ordningsföljd. Benämningen på rubrikerna får inte ändras. Myndigheten skall dock ta bort en rubrik⁶ eller en post⁷ om den saknar en sådan verksamhet. Posternas benämning får anpassas till den egna verksamheten och nya poster får tillföras under respektive rubrik. En förutsättning är dock att nya poster kan inrapporteras till statsredovisningen i enlighet med ESV:s föreskrifter och allmänna råd till 21 § förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring.

⁶ Rubriker är numrerade med romerska siffror.

⁷ Poster är numrerade med arabiska siffror.

Beredskapstillgångar

En myndighet som har en civil eller militär beredskapsuppgift som medför att den anskaffar varor och inventarier m.m. för att klara landets försörjning i ett krisläge eller för att genomföra uppgifter i krig, skall redovisa dessa tillgångar bland materiella anläggningstillgångar, under posten Beredskapstillgångar.

Utlåning

Balansräkningens uppställningsform skiljer på fordringar som redovisas under Utlåning och fordringar som redovisas under Finansiella anläggningstillgångar. Den förstnämnda posten, som redovisas under egen rubrik, skall användas för fordringar som uppstår i utlåningsverksamhet i myndigheter som enligt instruktion, annan författning eller regeringsbeslut är ålagda att bedriva sådan verksamhet.

Myndighetskapital

Om regeringen har beslutat att via statsbudgeten täcka under tidigare år uppkomna underskott i avgifts- eller bidragsfinansierad verksamhet skall dessa medel redovisas direkt i balansräkningen under berörd post under rubriken Myndighetskapital.

Statskapital

Under posten Statskapital skall redovisas

- anslagsmedel som myndigheten använt för att finansiera anläggningstillgångar med undantag av det fall som avses i 9 § kapitalförsörjningsförordningen (1996:1188),
- särskilt anvisade anslagsmedel som myndigheten använt för att finansiera rörelsekapital⁸,
- kapital som enligt myndighetens eller regeringens beslut skall överföras från annan kapitalpost till statskapital (som regel i syfte att konsolidera statskapitalet),
- belopp varmed värdet av anläggningstillgång skrivs upp om detta enligt regeringens beslut skall tillföras statskapital.

Donationskapital

Under posten Donationskapital skall redovisas mottagna donationer som inte uppfyller stiftelselagens (1994:1220) kriterier för stiftelse och där givaren/donatorn ställt krav på att donationen inte får förbrukas.

Kapitalförändring enligt resultaträkningen samt Balanserad kapitalförändring

Till posten Kapitalförändring enligt resultaträkningen skall föras det saldo mellan intäkter och kostnader som redovisats i årets resultaträkning. Detta belopp skall nästföljande år överföras till Balanserad kapitalförändring eller i förekommande fall, annan kapitalpost.

Fonder

Vissa myndigheter, som handhar statliga transfereringar, redovisar i sina balansräkningar poster som i huvudsak utgör saldon mellan ackumulerade inbetalningar och

⁸ Gäller f.n. främst myndigheter med regressfordringar.

utbetalningar avseende transfereringar som inte finansieras med anslag. Denna typ av poster utgör inte en förpliktelse så som sådana definieras nedan och skall därför inte redovisas som en skuld eller en avsättning. I stället skall de redovisas under rubriken Fonder.

Skulder och avsättningar - definitioner

Myndigheten skall på balansräkningens passivsida redovisa förpliktelser som är hänförliga till händelser som inträffat under räkenskapsåret eller tidigare räkenskapsår, som är säkra eller sannolika till sin förekomst och som kan mätas på ett tillförlitligt sätt.

Som *skuld* skall redovisas förpliktelser som är säkra med avseende på såväl belopp som tidpunkt då de skall infrias.

Som *avsättningar* skall redovisas förpliktelser som är ovissa till belopp och/eller till den tidpunkt då de skall infrias.

Avsättningar för pensioner

En myndighet skall i sin balansräkning som avsättning för pensioner redovisa sådana pensionsförpliktelser som myndigheten själv svarar för. Avsättningar skall redovisas till det försäkringstekniska värdet av alla avtalsenliga och frivilliga pensionsåtaganden beräknade med ledning av de försäkringstekniska grunder som Nämnden för statens avtalsförsäkringar använder.

Pensionsförpliktelser för vilka premier betalas till Statens pensionsverk, redovisas av Statens pensionsverk.

Så kallade antastbara pensionsförpliktelser⁹ skall tas upp som avsättning till den del det bedöms sannolikt att myndigheten kommer att stå för förpliktelsen. Återstående del av förpliktelsen redovisas inom linjen.

I de fall en myndighet gör avsättning för pensionsförpliktelser skall myndigheten även göra avsättning för särskild löneskatt baserat på pensionsförpliktelsens storlek. Avsättning för särskild löneskatt på pensionsförpliktelser skall redovisas under posten Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser och särredovisas i bokföringen.

Övriga avsättningar

Under denna rubrik redovisas främst:

- Avsättningar avseende framtida utgifter för nedläggning av verksamhet, i de fall myndigheten har påbörjat genomförandet före balansdagen eller då ett formellt beslut om nedläggning har fattats av regeringen eller av myndighetens styrelse om den har befogenhet att fatta sådana beslut.

⁹ Sådana förpliktelser kan avse exempelvis pensionsförpliktelser som enligt tidigare träffade avtal kan komma att infrias innan den anställde fyller 65 år.

- Avsättningar hänförlbara till nedmontering och bortforsling av anläggningstillgångar enligt ESV:s allmänna råd till 5 kap. 3 §.
- Försäkringstekniska avsättningar hänförlbara till försäkringar där avgifterna är försäkringsmatematiskt beräknade eller beräknade på annat sätt som syftar till en risk-spridning. En förutsättning för att avsättningarna skall kunna betraktas som försäkringstekniska är att dessa vid varje tidpunkt är så stora att myndigheten kan uppfylla alla de åtaganden som kan förutses uppkomma med anledning av de ingångna avtalen.
- Avsättningar hänförlbara till avgifter som mottas av en myndighet, som svarar för förvaltning av avgifterna samt för att utbetalningar sker för ändamål och enligt bestämmelser som fastställts av statsmakterna¹⁰.

Finansiell leasing

Ett finansiellt leasingavtal är ett leasingavtal där de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet av ett objekt i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Äganderätten kan men behöver inte slutligen övergå till leasetagaren.

Anläggningstillgångar som innehas enligt ett finansiellt leasingavtal skall redovisas hos myndigheten som anläggningstillgång och förpliktelsen att i framtiden betala leasingavgifter som skuld. Tillgångarna och skulderna tas upp under aktuella poster i balansräkningen.

Periodavgränsningsposter

Som *upplupna bidragsintäkter* skall redovisas bidragsinkomster som ännu inte erhållits och beloppsmässigt motsvaras av periodens kostnader. Upplupna bidragsintäkter får endast redovisas i de fall skriftligt avtal föreligger.

Som *oförbrukade bidrag* skall redovisas erhållna bidragsinkomster som periodiseras för att täcka framtida kostnader.

Ansvarsförbindelser

Som ansvarsförbindelser skall redovisas:

- Möjliga förpliktelser, som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av att en eller flera osäkra framtida händelser, som inte helt ligger inom myndighetens kontroll, inträffar eller uteblir.
- Förpliktelser som härrör från inträffade händelser men som inte redovisas som skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen.
- Förpliktelser som härrör från inträffade händelser men som inte redovisas som skuld eller avsättning på grund av att förpliktelsens storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet.

¹⁰ Här kan framför allt premiereserven i det allmänna pensionssystemet komma i fråga.

4 KAP. 2 §

ALLMÄNNA RÅD

Donationskapital

Donationer används här i samma betydelse som i 2 och 3 §§ donationsförordningen (1998:140).

Sådan avkastning som enligt donationsurkunden inte får förbrukas redovisas under donationskapital medan avkastning som får förbrukas redovisas under balanserad kapitalförändring.

Avsättningar för pensioner

Pensionsersättningar motsvarande avgångsvederlag och dylikt bör redovisas under posten Avsättningar för pensioner.

Finansiell leasing

Följande är exempel på situationer eller villkor som är karaktäristiska för ett finansiellt leasingavtal:

- Leasingobjektet övergår i leasetagarens ägo vid slutet av leasingperioden.
- Leasetagaren äger rätt att köpa leasingobjektet till ett pris som understiger förväntat verkligt värde så mycket att det vid leasingavtalets början framstår som rimligt säkert att rätten kommer utnyttjas.
- Leasingperioden täcker huvuddelen av leasingobjektets ekonomiska livslängd.
- Nuvärdet av minimileaseavgifterna vid leasingavtalets början är i det närmaste lika stort som leasingobjektets verkliga värde.
- Leasingobjektet är av en så speciell karaktär att endast leasetagaren kan använda objektet utan väsentliga modifieringar.
- Leasingobjektet kan inte enkelt bytas ut mot ett annat objekt.
- Om leasetagaren enligt avtalet kan säga upp avtalet i förtid får leasetagaren bära de förluster leasegivaren åsamkas på grund av uppsägningen.
- Vinst och förluster som hänför sig till förändringar av det verkliga värdet av objektets restvärde tillfaller leasetagaren.
- Leasetagaren har möjlighet att förlänga avtalet mot en avgift som är väsentligt lägre än en marknadsmässig avgift.

Verkligt värde

Det belopp till vilket en tillgång skulle kunna överlåtas mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har intresse av att transaktionen genomförs.

Minimileaseavgifter

De betalningar, exklusive variabla avgifter, serviceavgifter och skatter, som skall betalas av leasetagaren till leasegivaren under leasingperioden.

Ansvarsförbindelser

Exempel på förpliktelser som tas upp som ansvarsförbindelse är

- garantiåtaganden, t.ex. kreditgarantier och lånegarantier,
- förpliktelser där tvist föreligger, t.ex. rörande huruvida en skuld bör belasta myndigheten eller ej.

Att ansvarsförbindelser uppkommer till följd av att förpliktelsens storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet är ytterst ovanligt.

Sambandet mellan skulder, avsättningar och ansvarsförbindelser

Graden av sannolikhet för infriande är avgörande för huruvida en förpliktelse skall redovisas som antingen skuld/avsättning i balansräkningen eller som ansvarsförbindelse inom linjen. Skulder och avsättningar har en klart högre grad av sannolikhet för infriande än ansvarsförbindelser.

Om ett utflöde av resurser blivit troligt för en förpliktelse som tidigare redovisats som ansvarsförbindelse, görs en omklassificering till avsättning eller skuld då bedömningen ändrats (förutom i de ytterst sällsynta fall en tillförlitlig uppskattning inte kan göras).

5 KAP 3 §

FÖRESKRIFTER

Första stycket

Anskaffningsvärde

I anskaffningsvärdet för en förvärvad tillgång skall räknas in kostnader som är direkt hänförliga till förvärvet, d.v.s. för att bringa tillgången på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen.

I anskaffningsvärdet för en egentillverkad tillgång skall räknas in, utöver sådana kostnader som direkt kan hänföras till produktionen av tillgången, en skälig andel av indirekta tillverkningskostnader.

I anskaffningsvärdet skall inräknas även ränta under byggnadstiden om det är fråga om väsentliga belopp. I ränteberechningen inkluderas t.ex. ränta på kredit från Riksgäldskontoret och för ändamålet tillskjutet avkastningspliktigt statskapital.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter avseende en anskaffad eller egentillverkad materiell anläggningstillgång skall läggas till anskaffningsvärdet för tillgången i fråga till den del tillgångens prestanda förbättras i förhållande till den nivå som gällde då den ursprungligen anskaffades. Alla andra tillkommande utgifter för tillgången skall redovisas som

kostnader i den period de uppkommer. För förbättringsutgifter på annans fastighet gäller dock särskilda bestämmelser enligt ESV:s föreskrifter till 5 kap. 1 §.

Finansiell leasing

Vid finansiell leasing tas tillgång och skuld upp till ett värde som motsvarar anskaffningsvärdet för leasingobjektet.

Tredje stycket

Om en anläggningstillgång inte överförs genom ett köp- och försäljningsförfarande, skall tillgången hos den mottagande myndigheten tas upp till det bokförda värde som redovisats hos den avlämnande myndigheten.

Vid överföring av en anläggningstillgång till följd av ett regeringsbeslut skall tillgången hos den mottagande myndigheten alltid tas upp till det bokförda värde som redovisats hos den avlämnande myndigheten, om inte annat följer av regeringens beslut.

Övrigt

Försäljning och utrangering

Vid försäljning och utrangering skall såväl anskaffningsvärde som ackumulerade avskrivningar enligt plan som är hänförliga till tillgången bortföras. En tillgång får anses utrangerad först då den inte längre innehas av myndigheten.

Räntebärande fordringar och skulder avsedda att innehas till förfall

Vissa räntebärande fordringar och skulder kan förvärvas eller emitteras till underkurs (exempelvis nollkupongobligationer). Vidare kan förvärv eller emission av skuldebrev ge upphov till kostnader. För sådana fordringar och skulder gäller att både underkursen och kostnaderna skall fördelas över löptiden så att den effektiva räntan blir konstant.

Beredskapstillgångar

För beredskapstillgångar som omsätts skall lagervärdet fastställas enligt först-in-först-ut-principen (FIFU) 5 kap. 10 §.

7 KAP 3 §

ALLMÄNNA RÅD

Sjukfrånvaro

Med frånvaro på grund av sjukdom avses frånvaro under tid den anställde har rätt till:

- sjuklön från arbetsgivaren,
- sjukpenning från försäkringskassan,
- tidsbegränsad sjukersättning från försäkringskassan,
- aktivitetsersättning från försäkringskassan, eller
- rehabiliteringsersättning från försäkringskassan.

Karensdagen inräknas i sjukfrånvaron. Sjukdom som infaller under tid då den anställde normalt skulle varit ledig räknas inte som sjukfrånvaro. Sjukfrånvaro räknas oavsett sjukfrånvarons omfattning, dvs. även sjukfrånvaro under del av arbetsdag skall inräknas motsvarande sjukfrånvarons omfattning. T.ex. räknas en halv dags sjukfrånvaro om arbetstagaren är frånvarande från sin tjänst under en halv dag.

Ordinarie arbetstid

Med ordinarie arbetstid avses i detta sammanhang tillgänglig arbetstid. Den tillgängliga arbetstiden omfattar möjliga arbetsdagar och beräknas dels utifrån den del av året som arbetstagaren varit anställd, dels utifrån anställningens aktuella omfattning.

I den tillgängliga arbetstiden ingår inte tjänstledighet på hel- eller deltid utan lön från arbetsgivaren, med anledning av t.ex. studier, små barn, delpension eller sjukersättning som inte är tidsbegränsad. I den tillgängliga arbetstiden ingår t.ex. semester, föräldraledighet och sjukfrånvaro enligt definitionen ovan.

Den tillgängliga arbetstiden utgörs av den anställdes aktuella normaltjänstgöringstid och därför skall ingen korrigerings göras för vare sig intjänad eller uttagen kompensationsledighet, mertid, övertid etc. Ej heller tid när den anställde normalt skulle vara ledig t.ex. lördagar eller helgdagar inräknas i den tillgängliga arbetstiden.

Det är samtliga anställdas tillgängliga arbetstid som skall summeras. Det innebär att i normalfallet summeras arbetstiden för både tillsvidareanställda och visstidsanställda. En förutsättning är att arbetstagaren har en på förhand fastställd arbetstid.

Långtidssjukfrånvaro

60-dagarsperioden börjar räknas från första anmälda sjukdag.

Med frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer avses 60 sammanhängande kalenderdagar oavsett sjukfrånvarons omfattning under varje kalenderdag. Perioden räknas inte som sammanhängande om den avbryts av att den anställde återinträder i tjänst. Med återinträde i tjänst avses att den anställde arbetar under en hel dag/helt arbetspass och att inget löneavdrag på grund av sjukfrånvaro, helt eller delvis, görs den dagen/det arbetspasset.

Vid fastställande av om sjukfrånvaron i det enskilda fallet pågått i 60 kalenderdagar eller mer skall sjukdagar som infaller före redovisningsperioden medräknas. I sådant fall redovisas dock endast den del av sjukfrånvaron som faller inom räkenskapsåret. Däremot räknas inte sjukdagar efter redovisningsperiodens utgång.

Grupprelaterad sjukfrånvaro

Med antal menas medelantalet anställda i gruppen under året.

Om någon av följande förutsättningar är uppfyllda måste en myndighet göra ytterligare beräkningar för sjukfrånvaron i respektive grupp:

- När antalet män och/eller antalet kvinnor är fler än 10

- När antalet i någon eller några av följande åldersgrupper är fler än 10;
 - 29 år eller yngre
 - 30 - 49 år
 - 50 år eller äldre.

Sjukfrånvaro skall anges för respektive grupp, t.ex. sätts kvinnors sjukfrånvaro i relation till den tillgängliga arbetstiden för kvinnor.

Uppgifter som kan hänföras till enskild individ får dock inte lämnas. Det måste avgöras från fall till fall om omständigheterna är sådana att en uppgift kan hänföras till någon enskild individ. En tumregel är att det bör finnas minst tre individer med sjukfrånvaro i en grupp för att uppgift om sjukfrånvaro för gruppen skall kunna lämnas. Vid tveksamhet bör myndigheten avstå. Risken för motsatstolkningar bör vägas in vid bedömningen av om uppgiften får lämnas eller inte.

Myndigheten får själv, på ett konsekvent sätt, bestämma när brytpunkten för respektive ålder infaller.

Tillgänglig arbetstid för en grupp utgörs av den vid årets slut ackumulerade tillgängliga arbetstiden för gruppen.

Jämförelsetal

Jämförelsetal skall lämnas för det närmast föregående räkenskapsåret.

7 KAP 3 §

ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER

Vid fastställande av om sjukfrånvaron i det enskilda fallet pågått i 60 kalenderdagar eller mer skall sjukdagar som infaller före 1 juli 2003 medräknas.

Jämförelsetal i årsredovisningen avseende 2004

Om sjukfrånvaron för 2003 endast avser ett halvår skall upplysning lämnas om detta i årsredovisningen avseende 2004.

